

Αριθμ. Πρωτ. ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ: 4300
Αριθμ. Πρωτ. Αίτησ. Κατ. Εγγράφων: 332
Ημερομ. Κατάθεσης: 1/4/2026

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΠΡΟΣ: ΤΟΝ ΥΠΟΥΡΓΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ

ΕΡΩΤΗΣΗ ΚΑΙ ΑΚΕ

Θέμα: Απονομή τιμητικών βαθμών, κριτήρια εφαρμογής του άρθρου 39 του ν. 3883/2010, όπως ισχύει μετά το άρθρο 297 του ν. 5265/2026, και ζητήματα θεσμικής λειτουργίας της στρατιωτικής ιεραρχίας

Κύριε Υπουργέ,

Με τον ν. 5265/2026 η Κυβέρνηση παρουσίασε έναν συνολικό «χάρτη μετάβασης» των Ενόπλων Δυνάμεων στη νέα εποχή, με βασικούς άξονες –όπως ρητά επισημάνθηκε– την ενίσχυση της αξιοκρατίας, τον εξορθολογισμό της υπηρεσιακής εξέλιξης και τη θωράκιση της θεσμικής λειτουργίας της στρατιωτικής ιεραρχίας.

Στο πλαίσιο αυτό, με το άρθρο 297 του νόμου τροποποιήθηκε η παρ. 1 του άρθρου 39 του ν. 3883/2010, το οποίο ήδη ρυθμίζει την απονομή της ιδιότητας του Εφέδρου Αξιωματικού και την απονομή τιμητικών βαθμών. Ειδικότερα, διατηρείται η δυνατότητα απονομής βαθμού Ταξιάρχου ή Υποστρατήγου επί τιμή –και αντιστοίχων– σε πρόσωπα υψηλού κύρους, σε αναγνώριση υπηρεσιών τους προς τις Ένοπλες Δυνάμεις, κατόπιν γνώμης του ΣΑΓΕ και πρότασης του Υπουργού Εθνικής Άμυνας, ενώ προστίθεται ειδική πρόβλεψη για περιπτώσεις συμμετοχής σε ανθρωπιστικές επιχειρήσεις.

Σύμφωνα με δημοσιευμένα στοιχεία, απονεμήθηκε η ιδιότητα του Εφέδρου Αξιωματικού και ο βαθμός του Αρχιπλοιάρχου επί τιμή στον Γενικό Γραμματέα του ΥΠΕΘΑ, καθώς και σε άλλα πρόσωπα εκτός στρατεύματος. Ο βαθμός του Αρχιπλοιάρχου στο Πολεμικό Ναυτικό αποτελεί αντιστοιχία του Ταξιάρχου στον Στρατό Ξηράς, γεγονός που καταρχήν τον εντάσσει στο εύρος των βαθμών που προβλέπει ο νόμος.

Ωστόσο, η συγκεκριμένη απονομή δημιουργεί εύλογα και ουσιώδη ερωτήματα ως προς τη συνδρομή των ουσιαστικών προϋποθέσεων του νόμου, ιδίως ως προς το κατά πόσο η έννοια της «αναγνώρισης υπηρεσιών προς τις Ένοπλες Δυνάμεις» μπορεί να καταλαμβάνει πρόσωπα που ανήκουν ήδη στην πολιτική και διοικητική ηγεσία του ίδιου του Υπουργείου.

Παράλληλα, παρατηρείται αύξηση απονομών τιμητικών βαθμών σε πρόσωπα εκτός της στρατιωτικής ιεραρχίας, γεγονός που ενισχύει την ανάγκη αποσαφήνισης των εφαρμοζόμενων κριτηρίων και της σχετικής διοικητικής πρακτικής.

Επιπλέον, δημόσιες τοποθετήσεις της στρατιωτικής ηγεσίας, όπως αυτή του Αρχηγού ΓΕΕΘΑ σε διεθνή μέσα ενημέρωσης, στις οποίες οι Ένοπλες Δυνάμεις εμφανίζονται και ως εγγυητής της ασφάλειας του τουριστικού προϊόντος της χώρας, εντάσσονται σε μια ευρύτερη εικόνα διεύρυνσης του θεσμικού τους ρόλου. Η εικόνα αυτή, σε συνδυασμό με την πρακτική απονομής τιμητικών βαθμών σε πρόσωπα εκτός της στρατιωτικής ιεραρχίας και ιδίως εντός της ίδιας διοικητικής πυραμίδας, δημιουργεί

εύλογα ερωτήματα ως προς τη συνέπεια, τη σαφήνεια και τα όρια της αποστολής των Ενόπλων Δυνάμεων στο πλαίσιο του νέου «χάρτη μετάβασης».

Δημιουργείται, συνεπώς, εύλογο και σοβαρό ζήτημα ως προς το κατά πόσο ο θεσμός των τιμητικών βαθμών εξακολουθεί να λειτουργεί ως εργαλείο εξαιρετικής και τεκμηριωμένης αναγνώρισης προσφοράς προς τις Ένοπλες Δυνάμεις ή αν, στην πράξη, τείνει να μετατραπεί σε μηχανισμό απονομής τίτλων εντός της ίδιας της διοικητικής και πολιτικής ιεραρχίας. Το ζήτημα αυτό δεν είναι τυπικό. Αφορά τον ίδιο τον πυρήνα της στρατιωτικής ιεραρχίας, το κύρος των βαθμών και τη συνέπεια μεταξύ του θεσμικού πλαισίου που θεσπίζεται και της εφαρμογής του στην πράξη.

Ερωτάται ο κ. Υπουργός:

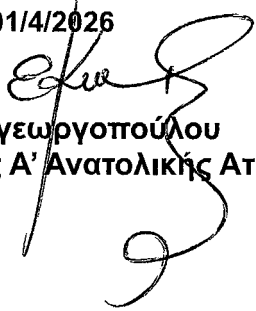
1. Ποια συγκεκριμένα, αντικειμενικά και ελέγχιμα κριτήρια εφαρμόζονται στην πράξη για την απονομή τιμητικών βαθμών και με ποιον τρόπο αποτυπώνεται και τεκμηριώνεται, σε κάθε επιμέρους περίπτωση, η «προσφορά προς τις Ένοπλες Δυνάμεις», πέραν της γενικής αναφοράς του νόμου;
2. Με ποιο συγκεκριμένο και τεκμηριωμένο σκεπτικό κρίθηκε, στην εξεταζόμενη περίπτωση, ότι η απονομή τιμητικού βαθμού σε πρόσωπο που ανήκει στην ίδια τη διοικητική και πολιτική ιεραρχία του Υπουργείου συνιστά «αναγνώριση υπηρεσιών προς τις Ένοπλες Δυνάμεις», κατά την έννοια του άρθρου 39 του ν. 3883/2010, όπως ισχύει μετά το άρθρο 297 του ν. 5265/2026, και ποια συγκεκριμένα στοιχεία προσφοράς ελήφθησαν υπόψη;
3. Ποια είναι η διοικητική πρακτική που έχει διαμορφωθεί ως προς τη συχνότητα, την κατηγοριοποίηση και τα χαρακτηριστικά των αποδεκτών των απονομών και με ποιον τρόπο παρακολουθείται και ελέγχεται, σε επίπεδο Υπουργείου, η εφαρμογή του θεσμού ώστε να διασφαλίζεται ότι δεν λειτουργεί ως μηχανισμός επιβράβευσης εντός της ίδιας διοικητικής ιεραρχίας;
4. Με ποιον τρόπο τεκμηριώνεται, σε επίπεδο διοικητικής πρακτικής, ότι οι απονομές τιμητικών βαθμών συνάδουν με τον διακηρυγμένο στόχο ενίσχυσης της αξιοκρατίας και της θεσμικής λειτουργίας της στρατιωτικής ιεραρχίας και δεν δημιουργούν αποκλίσεις μεταξύ του θεσμικού πλαισίου και της εφαρμογής του στην πράξη;

ΑΙΤΗΣΗ ΚΑΤΑΘΕΣΗΣ ΕΓΓΡΑΦΩΝ (ΑΚΕ)

1. Τα Προεδρικά Διατάγματα απονομής ιδιότητας Εφέδρου Αξιωματικού και τιμητικών βαθμών από 1.7.2023 έως σήμερα.
2. Τις γνώμες/αποφάσεις του ΣΑΓΕ και τις πλήρεις εισηγήσεις των Γενικών Επιτελείων ή άλλων αρμόδιων υπηρεσιών που συνοδεύουν κάθε μία από τις ανωτέρω απονομές.
3. Την πλήρη και ειδική αιτιολογία κάθε απονομής, με σαφή αναφορά στα πραγματικά περιστατικά και στα συγκεκριμένα στοιχεία που τεκμηριώνουν την «προσφορά προς τις Ένοπλες Δυνάμεις» για κάθε αποδέκτη.
4. Συγκεντρωτικό πίνακα όλων των απονομών από 1.7.2023 έως σήμερα, με αναλυτική καταγραφή (ονοματεπώνυμο, ιδιότητα, απονεμηθείς βαθμός, ημερομηνία, νομική βάση, συνοπτική αλλά συγκεκριμένη αιτιολογία), καθώς και, προς σκοπούς σύγκρισης, τα αντίστοιχα συγκεντρωτικά στοιχεία για την περίοδο 2015–2023.

Τα ανωτέρω στοιχεία και έγγραφα ζητούνται στο μέτρο που δεν περιέχουν πληροφορίες διαβαθμισμένες για λόγους εθνικής άμυνας. Σε περίπτωση που ορισμένα εξ αυτών φέρουν διαβάθμιση, παρακαλείσθε να κατατεθούν σε μη διαβαθμισμένη μορφή ή με απόκρυψη των απολύτως ευαίσθητων στοιχείων ή να συνοδεύονται από συνοπτική αλλά ουσιαστική αιτιολογική έκθεση. Δεδομένου ότι οι πράξεις απονομής τιμητικών βαθμών έχουν κατ' αρχήν διοικητικό και όχι επιχειρησιακό χαρακτήρα, παρακαλείσθε να τεκμηριωθεί ειδικώς κάθε τυχόν άρνηση κατάθεσης λόγω διαβάθμισης.

Αθήνα, 01/4/2026

Έλενα Γ. Καραγεωργοπούλου
Ανεξάρτητη Βουλευτής Α' Ανατολικής Αττικής

